

Za one koji vole more i žive s njim...

○ NEMO SVIJET

○ O NAMA

○ IZDOJENO

○ FOTO KUTAK

○ FORUM

Home
Interview
Oglasnik

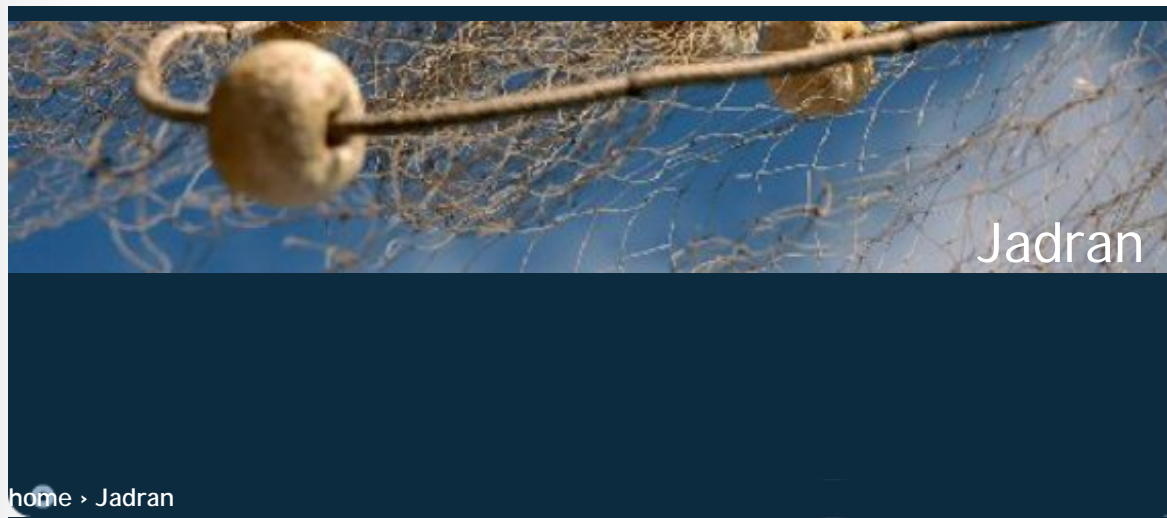
Vremenska prognoza
More i vjetrovi
Plovila
Brodski motori
Jedrenje

Nautički priručnik
Nautički rječnik

Hrvatska obala i otoci
Marine Jadrana
Info pult
Nautički sajmovi

Ribe Jadrana
Školjke Jadrana
Gastronomija
Zanimljivosti

Jadran
Oceanografija
Sa svih strana

home > Jadran

Spašavanje posljednjih Jadranskih dupina

Pri spomenu dupina koji nastanjuju Jadran, dvije važne značajke o populaciji tih vjerojatno najsimpatičnijih morske žitelja su slijedeće. U razdoblju prije 2. svjetskog rata, Jadran su nastanjivale dvije vrste dupina: običan dupin (*Delphinus delphis*) i dobri dupin (*Tursiops truncatus*). Međutim, današnja brojka od 220 tih (jedinih) jadranskih morskih sisavaca (ako iz cijele priče izuzmemo sredozemnu medvjedicu), odnosi se samo na vrstu dobrih

Nacionalni parkovi Repub...

Parkovi prirode u Republ...

 Zakon i pomorska pravila

 Lučke kapetanije

 Lučke uprave

 Kartografija

 Pomorska povijest

 Književni kutak

 Ususret Transat 2007

 Regate u Hrvatskoj

 Nemo svijet

 Video

 Foto kutak

 Izdvojeno

 Kutak za djecu

dupina jer je na žalost običan dupin u potpunosti nestao iz Jadrana. Te je podatke u sklopu impresivne multimedijalne predstave "Modulacija oblik 2" iznio mr. sc. Tomislav Gomerčić (Veterinarski fakultet u Zagrebu) obrazlažući evoluciju te životne navike kitova i dupina naveo je da brojni od 220 jedinki prema zadnjim istraživanjima u sklopu projekta "Spašavanje posljednjih jadranskih dupina" treba pridodati dodatnih 30 jedinki. Spomenutim projektom, [Udruga VAL](#) u suradnji s Veterinarskim fakultetom u Zagrebu i Društvom za spas dupina iz Münchena u Njemačkoj (Gesellschaft zur Rettung der Delphine) istinski se trudi osnovati i izgraditi Centar za istraživanje dupina na Ugljanu. U centru, koji bi za svoju glavnu svrhu imao praćenje populacije dobrih dupina i ostalih morskih sisavaca, skupljala bi se stručna i znanstvena literatura, organizirala predavanja i priređivale izložbe i predavanja te provodila dodiplomska i posljediplomska nastava s ciljem stvaranja europskog znanstvenog centra za istraživanje morskih sisavaca. Tim se nastojanjima umjetničkim izražajem priključila Marija Ščekić- Umjetnička organizacija [Histeria NOVA](#) iz Đakova, kao autor, koreograf te jedan od izvođača predstave "Modulacija oblik 2" koja se održala u kazalištu Vidra u Zagrebu, a upoznaje nas sa načinom života i sustavom komunikacije morskih sisavaca. No da vas ne bi prevario možda taj sam po sebi suhoparan podatak koji ćete doživjeti tek kao nešto usputno u nizu, dozvolite nam da vam prenesemo autoričin detaljan opis nesumnjivo edukativno-umjetničkog programa zbog kojeg ćete na trenutke i sami nošeni audio vizualnim podražajem zaplivati

nepoznatim i neistraženim morskim prostranstvima i dubinama ogoljeni od svih nametnutih civilizacijskih normativa.

Interkomunikacija čovjeka i prirode

Eksperimenti visoko-niskim frekvencijama (s o n a r i) i nuklearno-kemijski zagađivači mora i oceana s jedne strane te duh praznine suvremenog potrošačkog društva, samo su mali dio već postojeće interkomunikacije čovjeka i prirode što ne dokazuje ljudsku inteligenciju i rast na evolucijskoj ljestvici, već naprotiv, potvrđuje da su nastojanja čovjeka da razara svijet koji ga okružuje samo i jedino njemu svojstvena.

Zvučno i mentalno zagađenje urbanih prostora katastrofalno osiromašuju život i duhovni razvoj Čovjeka, a posebno onih čije snalaženje u gradu ovisi o osjetu sluha, a ne vida (slijepe i slabovidne osobe).

Multimedijalna predstava

Početna ideja za razvoj plesne predstave u cjelosti je inspirirana načinom života i sustavom komunikacije morskih sisavaca, posebice, Grbavog kita. (*Megaptera Novaeangliae*). Stoljećima unatrag, neki su sisavci počeli napuštati tlo i vraćali se natrag u vodu. Prijelaz iz jednog u drugi medij trajao je jako dugo i rezultirao morfološkim promjenama unutar vrste. Osjet vida postao je gotovo zanemariv budući da se oko teško prilagođavalo na tamu oceana pa se unutar ove promjene, razvila velika ovisnost o osjetu zvuka kao primarnom sredstvu komunikacije i prostorne orijentacije.

Koreografija

Misaoni pokret (aktivnost mišljenja) u svojoj je suštini izraz tekućeg pokreta, pa je možda upravo u našem dubokom sjećanju, ujedno i prirodna težnja čovjeka za povratkom u svoj prvobitni okoliš, gdje za komunikaciju

nisu potrebne riječi već posve drugi skup pravila; slika, čestica, fragmenata svijesti i podsvijesti čija misao podvrgava posve drukčijoj logici i osjećaju za vrijeme, dinamiku i prostor. U prvoj scenskoj slici, strogo definirani prostorno-vremenski i dinamički parametri kretanja plesača, omogućavaju njihovo nesmetano kretanje u mraku, a popratna video animacija te svjetlosni efekti služe kao pokušaj simulacije fenomena *bioluminiscencije, koja nastaje u velikim dubinama oceana gdje svjetlost ne dopire. Samoproduktivna svjetlosti događa se zbog transformacije kemijske energije tijela organizma u energiju svjetlosti koja se najčešće nalazi unutar spektra plave i zelene boje.

vrećicama u glavi, a pokretom zraka iz jednog dijela glave u drugi nastaje zvuk. Taj zvuk, kitovi odašilju u obliku snopa kliktaja (poput snopa svjetlosti) i usmjeravaju ga u daleka morska prostranstva. Slušanjem odjeka (jeka) tog istog snopa zvuka, koji se odbio od neke prepreke u prostoru, kitovi mogu 'vidjeti' što se događa i taj im mehanizam služi kao sredstvo za traženje hrane, komuniciranje, navigiranje...dakle, preživljavanje. U predstavi, ehokolokacija predstavlja pojam propriocepcije kao svijesti plesača o položaju tijela u prostoru tj. sposobnosti živčano-mišićnog sustava da naučeni pokret osjeti, prilagodi sebi i 'prenese' drugome u grupi.

Plesna koda

Kitovi zubani (ulješure, dupini, orke....) proizvode kratke, glasne nizove kliktaja u vidu ponavljajućih sekvenci tj. zvukovnih koda koje, čini se, služe kao sredstvo individualne zvukovne identifikacije unutar vrste. Isto pravilo primjenjeno je kao početni stupanj kreativnog procesa rada sa svakim plesačem, kao i grupe u cjelini.

Grada

"Pjesme" Grbavog kita su širokopojasni prijelazni signali. Strukturu pjesme čine osnovne građevne cjeline, fraze, teme i pjesma. Tijekom vremena, kitovi neprestano mijenjaju pjesme modulacijom, dodavanjem i napuštanjem pojedinih zvukova. Koreografija predstave MODULACIJA OBLIK 2 građena je od 6 glavnih plesnih tema u kojima svaki plesač predstavlja jedan signal koji se sustavno 'gubi' i nestaje. Svaki pojedini uzorak zvuka jedna je cjelina pokreta, a ponavljanje grupe cjelina su fraze. Tema je set ponovljenih fraza a ponavljanje kao konstrukcijski element u solo kompoziciji korišten je u svrhu daljnje varijacije motiva i manipulaciju dužih sekvenci. Zadnji dio koreografije, predstavlja plesnu solo sekvencu kao „pjesmu" koja je u biti, modulirana verzija uvodnog plesnog materijala ili uzorka (patterna).

Tijekom scenske radnje, plesna izvedba je u cijelosti praćena pulsirajućom zvučnom podlogom koja služi kao referenca na pojavu podvodne buke (ambient noise) koja ostavlja fatalne posljedice po živote morskih

U tu svrhu, izrađen je softver koji preslikava dizajn koreografske partiture u 3D vizualizaciju. Svaki izvođač prikazan je kao jedan amorfni, titravi oblik u virtualnom prostoru a pozicije izvođača u virtualnom i stvarnom prostoru su iste. Promjena kretanja izvođača uvjetuje promjenu titranja i oblika pripadajućeg virtualnog tijela.

Echolokacija / Misaoni pokret

(Echo-location - odašiljanje zvučnog impulsa koji se nakon odbijanja o udaljeni objekt vraća natrag stvarajući jasnu "ultrazvučnu sliku" koja kitovima služi kao informacija o udaljenim prostorima mora i oceana te života u njemu.)

Kod ljudi, vibracijom glasnica zrak se iz pluća pretvara u zvuk koji se dalje formiraju u riječi, simbole, govor i

posljedica tog procesa je komunikacija. Kod morskih sisavaca (kitova) zrak se nalazi u zračnim

sisavaca jer ometa njihov prirodni mehanizam komunikacije kakvim se koristi i Jadranski dupin (Tursiops Truncatum).

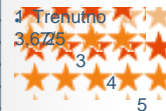
Zvuk

Dizajn zvuka (Marija Ščekić, Ranko Šajfar), određen je formom i strukturom koreografije, a realiziran umiksavanjem neobrađenih hydrofonskih snimaka kitova iz nekoliko podvrsta Cetacean morskih sisavaca (Megaptera Novaengliae, Orcinus Orca, Monodon Monocerus, Tursiops Truncatus, Balaena Mysticetus, Physeter Macrocephalus i Eubalaena Spec.), semplova kompjuterski obrađenih zvukova plesača i diskretnog zvuka klavira, kao jedinog akustičnog instrumenata čije se podvučene note pri samom kraju predstave, stapaju u jedan od najimpresivnijih primjera pjesme mužjaka Grbavog kita.

Surround sound

Glazba za predstavu rađena je u sustavu 5.1 Surround sound (Predrag Ćosić, Ivo Lorencin) ali za izvedbu u hrvatskim kazalištima koji nisu opremljeni odgovarajućom audio opremom, napravljena je i standardna, stereo verzija za reprodukciju zvuka.

Izvor i photo: Histeria NOVA / nemo-hr.com

Kristo Laptalo

Prosječna ocjena: 3,7/5 (3 glasova)

Jadran

Promocija knjige "Nezaboravni brodolomi"

Jadran

Jadransko more

Jadran

Arhiva tekstova

LOGIN

Korisničko ime:

Lozinka:

zapamti me

- Povrat izgubljene lozinke
- Registrirajte se besplatno

PRETRAŽIVANJE

unesite traženi pojam:

pretraži po rubrikama:

Idealne blagdane provodim...

U krugu obitelji

Sa prijateljima na skijanju

Na brodići

Pecajući ribu

Uživam na krstarenju

REZULTATI

Izazov
Rijeka
i
Izazov
Zagreb

www.izazov.net